

บันทึก ๑๙ ตอนที่ ๑ มาจากการตีความหนังสือ [Teaching Kids to Be Good People](#) : Progressive Parenting for the 21st Century เขียนโดย Annie Fox, M.Ed.

ตอนที่ ๔ นี้ ตีความจากบทที่ ๒ How Should I Know What to Do? Doing the Right Thing is Good Karma โดยที่ในบทที่ ๒ มี ๔ ตอน ในบันทึกที่ ๔ จะตีความตอนที่ ๑ และ ๒

ในบันทึกที่ ๕ จะ

เป็นการตีความตอนที่ ๓ และ ๔

ตอนที่ ๑ ของบทที่ ๒ เป็นเรื่องความเคารพให้เกียรติคนอื่นเพื่อทำให้โลกสดใสงดงาม โดยที่คนเราทุกคนมีโอกาสทำได้ ผู้เขียนเล่าเรื่องตนกับสามช่วยกันเก็บขวดและขยะบนเนินเขาที่เป็นที่สาธารณะหลังบ้าน ที่ตอนแรกกรงรังมาก แต่เมื่ออดทนเก็บขยะไปได้ระยะหนึ่ง คนที่มาเที่ยวก็เลิกทิ้งขยะ ทำให้ทัศนียภาพบริเวณนั้นสวยงาม และหลังจากผู้เขียนไม่ได้ขึ้นไปนาน และขึ้นไปใหม่ ก็พบว่าสถานที่ยังสะอาดไม่มีขยะ นี่คือตัวอย่างของการมองโลกแง่ดี ว่าการทำความดีช่วยโลกได้จริง ในท่ามกลางกระแสสังคมที่สอนให้คนเราเห็นแก่ตัว และเอาเปรียบกัน

ขยะทางกายภาพยังไม่ร้ายเท่าขยะสังคม พ่อแม่และครู ต้องไม่ปล่อยให้ลูกหรือศิษย์กลายเป็นขยะสังคม โดยเฉพาะเมื่อเด็กโตเข้าวัยรุ่น ที่แรงกดดันชักจูงจากเพื่อน และจากกระแสสังคม รุนแรงมาก พ่อแม่และครูต้องช่วยให้เด็กพัฒนามาตรฐานจริยธรรมของตนเอง เพื่อเติบโตเป็นคนดีในอนาคต และในการช่วยเหลือเด็กนั่นเอง พ่อแม่และครูก็ได้ฝึกฝนตนเองในเรื่องเดียวกันด้วย

วิธีช่วยเด็ก ทำโดยให้ความเคารพ หรือให้เกียรติแก่เด็ก ผู้เขียนแนะนำให้ฝึกการพูดคุยสนทนากันในครอบครัว โดยมีแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว ให้สมาชิกทุกคนกรอก แล้วนำมาเสวนากัน โดยสร้างบรรยากาศให้มีลูกไม่มีผิด มีแต่ความปรารถนาจะให้อบ้านมีบรรยากาศของความรักความอบอุ่น และการฝึกให้ทุกคนเป็นคนดี ไม่เป็นขยะสังคม

คำถามของสาว ๑๔ ตนรักชายหนุ่มที่โหดร้ายต่อตน แต่ก็ไม่กล้าแสดงความไม่พอใจ เพราะเกรงว่าจะสูญเสียเขาไป ในที่สุดเขาก็ delete ตนออกจากเพื่อนในเฟสบุ๊ก ตนได้พยายามเขียนไป้อ และเฝ้ารอคำตอบ แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบ ตนคิดว่าเขาโหดร้าย แต่ก็ทำใจไม่ได้ในเมื่อพบกันทุกวันในวันเปิดเรียน จะทำอย่างไรดี

คำตอบของผู้เขียน ตามที่เล่า แสดงว่าชายหนุ่มผู้นั้นไม่ได้มีความนับถือสาว ๑๔ เลย แล้วสาว ๑๔ จะสูญเสียอะไรเกี่ยวกับเขา คำแนะนำคือให้หันมานับถือตัวเอง สร้างคุณค่าของตัวเอง เลิกสนใจคนที่ไม่ให้เกียรติให้คุณค่าต่อตัวเรา

ตอนที่ ๒ ของบทที่ ๒ เป็นเรื่อง ความซื่อสัตย์ ทำอย่างไรจึงจะช่วยให้ลูกหรือศิษย์พัฒนานิสัยซื่อสัตย์ของตน ในขณะที่สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กเต็มไปด้วยความฉ้อฉล

ล และที่น่าเศร้าใจก็คือ ครูบางคนเป็นคนไม่ซื่อสัตย์

พ่อแม่และครู ต้องพูดคุยเรื่องราวและคุณค่าของความซื่อสัตย์ โดยหยิบยกเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคมมาแลกเปลี่ยนความเห็นกัน ผู้ใหญ่ผ่านโลกมามากกว่าสามารถเลือกหยิบยกกรณีตัวอย่างคุณค่าที่เกิดจากความซื่อสัตย์มั่นคงในคุณธรรม มาเล่าให้ลูกหรือศิษย์ฟังเพื่อปลูกฝังอุดมคติ

“

ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

”

คำถามของแม่ ลูกสาวอายุ ๑๖ จัดอยู่ในกลุ่มนักเรียนเรียนดี และเป็นนักกีฬาประจำโรงเรียน แล้ววันหนึ่งเธอก็โกหก เธอให้เพื่อนขอลอกการบ้าน แล้วโกหกครูว่าเธอวางสมุดการบ้านไว้ เพื่อนหยิบไปลอกเอง เธอโกหกแม่ว่าไปนอนบ้านเพื่อนผู้หญิง แต่จริงๆ แล้วไปนอนบ้านเพื่อนชายที่พ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ตำรวจมาที่บ้านนั้นและพบสุราและยาเสพติด แม่เป็นห่วงว่าลูกจะเสียคน

คำตอบของผู้เขียน แนะนำว่าการตำหนิว่าโดนเพื่อนชักนำไปในทางเสื่อมไม่ช่วยแก้ปัญหา เพราะลูกสาวเป็นคนฉลาด ไม่น่าจะถูกชักจูงได้ง่าย และจริงๆ แล้วการตัดสินใจเป็นของลูกสาวเอง แนะนำให้หานักจิตวิทยา หรือนักครอบครัวบำบัด (family therapist) ที่ลูกสาวร่วมเลือก เพื่อให้ลูกสาวได้ถอนตัวออกมาจากทางเสื่อม

เรื่องคำแนะนำในการแก้ปัญหาวัยรุ่นนี้ แตกต่างกันในสังคมต่างวัฒนธรรม ในสังคมไทยน่าจะให้มีคนทำงานวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างความรู้ ทักษะ และบริการในการช่วยเหลือพ่อแม่และครู ให้มีทักษะแนะนำชี้ทางดีให้แก่ลูกหรือศิษย์ อย่างได้ผล

ในความเห็นของผม ยุทธศาสตร์คือ ช่วยให้ “ฝ่ายเทพ” ในตัวเด็ก ฉายแสงสร้างความมั่นใจ และเคารพตัวเอง และมีพฤติกรรมด้านบวก จนติดเป็นนิสัย

สอนเด็กให้เป็นคนดี : ๔. จริยธรรม (๑) เคารพ และซื่อสัตย์

เขียนโดย วิจารย์ พานิช

วันพุธที่ 25 กันยายน 2013 เวลา 00:00 น. -

---

๑๐ มี.ค. ๕๖

บนเครื่องบินไปอชิงตัน ดีซี

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#)